

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 514/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. B., S., zastúpeného spoločnosťou J., s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. E. J., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Senec v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-448/3-OVK-BH-2006-PL (predtým postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-1410/2-OVK-B2-2005-PL) a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. septembra 2012 doručená sťažnosť M. B., S. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho

základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Senec (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-448/3-OVK-BH-2006-PL (predtým postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-1410/2-OVK-B2-2005-PL).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 23. júla 2005 došlo v meste S. k dopravnej nehode, ktorú zapríčinil iný vodič osobného motorového vozidla a pri ktorej on a ďalší poškodený utrpeli vážne zranenia. Na základe toho Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava II uznesením sp. zn. ČVS: ORP-1410/2-OVK-B2-2005-PL z 15. augusta 2005 začalo trestné stíhanie vo veci. Podľa vyjadrenia sťažovateľa bola predmetná trestná vec v priebehu roka 2006 postúpená okresnému riaditeľstvu, ktoré v danej veci vykonalo procesné úkony. Vo veci boli vypočutí svedkovia, sťažovateľ a ďalší poškodený, do konania boli pribratí znalci a 23. marca 2007 vyšetrovateľ vzniesol obvinenie účastníkovi dopravnej nehody.

Podľa vyjadrenia sťažovateľa sa preštudovanie vyšetrovacieho spisu po skončení vyšetrovania uskutočnilo až 19. januára 2012, teda 7 rokov od spáchania skutku. Sťažovateľ je toho názoru, že orgán činný v trestnom konaní nepostupoval tak, aby mu ako poškodenému zaručil včasné prerokovanie jeho veci. V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal aj na to, že príslušného prokurátora Okresnej prokuratúry P. (ďalej len „okresná prokuratúra“) žiadal o preskúmanie postupu policajta, na základe čoho prokurátor v liste č. k. 2 Pv 88/08-23 z 12. novembra 2009 uznal, že vyšetrovateľ postupoval vo veci s neodôvodnenými priet'ahmi.

Sťažovateľ zároveň uviedol, že 10. septembra 2012 sa v danej trestnej veci vedenej na Okresnom súde Pezinok (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 2 T 41/2012 uskutočnilo hlavné pojednávanie, na ktorom „vzal poškodený – M. H. odpor proti Trestnému rozkazu zo

dňa 5. 3. 2012, sp. zn.: 2 T 41/2012 späť, v dôsledku čoho bolo predmetné trestné konanie zastavené“.

Sťažovateľ vyslovil názor, že „nekonaním OR PZ Senec (predtým OR PZ BA II) vo veci samej došlo v rámci trestného konania k prietahom takej intenzity, závažnosti a rozsahu, že ich nemožno kvalifikovať inak, ako zbytočné prietahy“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

„Základné právo sťažovateľa, na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa ustanovenia § 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci súdom v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1, prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení Protokolov č. 3, 5 a 8 postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Senec pod sp. zn.: ČVS: ORP-448/3-OVK-BH-2006-PL (predtým postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II v konaní pod sp. zn.: ČVS: ORP-1410/2-OVK-B2-2005-PL) bolo porušené.

Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadostučinenie vo výške 7.000,00 Eur (slovom sedemtisíc eur), ktoré je Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Senec povinné zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu k rukám sťažovateľa.

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Senec je povinné spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 323,50 Eur na účet právneho zástupcu sťažovateľa, J., s. r. o., B., zast.: JUDr. E. J. - advokát do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou námietok sťažovateľa je tvrdenie, že postupom okresného riaditeľstva v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-443/3-OVK-BH-2006-PL (predtým postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-1410/2-OVK-B2-2005-PL), v rámci ktorého bol v procesnom postavení poškodeného, došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V súvislosti s námietkami sťažovateľa ústavný súd zistil, že predmetné trestné konanie, ktorému na okresnom riaditeľstve bola neskôr pridelená spisová značka ČVS: ORP-423/OJP-SC-2010 (predtým ČVS: ORP-443/3-OVK-BH-2006-PL a ČVS: ORP-

1410/2-OVK-B2-2005-PL), sa na uvedenom orgáne verejnej moci skončilo 2. februára 2012, a to podaním návrhu na podanie obžaloby.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Doterajšia judikatúra ústavného súdu (napr. I. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06) vychádzajúca z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“; rozhodnutie Krumpel a Krumpelová v. Slovensko z 5. júla 2005) a týkajúca sa namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pokiaľ ho namieta osoba, ktorá tvrdí, že v dôsledku protiprávneho konania jej bola spôsobená škoda, sa ustálila v tom, že taká osoba sa v rámci trestného konania vo veci bez vznesenia obvinenia (konkrétnej osobe) nemôže domáhať vyslovenia porušenia označeného základného práva (napr. I. ÚS 212/07, II. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06). Až vznesenie obvinenia je teda tým momentom, ktorý dáva poškodenému v trestnom konaní možnosť uplatňovať si ochranu proti konkrétnemu možnému pôvodcovi svojho poškodenia, a teda z neho robí „vec“, na prerokovanie ktorej bez zbytočných prietahov má nárok v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (aj v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru).

V namietanom trestnom konaní, v rámci ktorého došlo k vzneseniu obvinenia konkrétnej osobe, sťažovateľ zastával procesné postavenie svedka – poškodeného, a preto s poukazom na judikatúru ústavného súdu a ESLP mohol v relevantnom čase profitovať zo záruk podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 41/07, II. ÚS 46/07, I. ÚS 96/07, II. ÚS 214/08) prezentuje už ustálený záver, že základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2

ústavy a právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje ochranu len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného základného práva (práva) došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo.

Vychádzajúc zo svojich zistení ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa obsahujúca námietku porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva bola ústavnému súdu doručená až 24. septembra 2012, teda po uplynutí viac ako 7 mesiacov od vtedy, ako došlo zo strany vyšetrovateľa okresného riaditeľstva k predloženiu návrhu na podanie obžaloby okresnej prokuratúre (2. februára 2012). To znamená, že v čase podania sťažnosti už okresné riaditeľstvo nedisponovalo právomocou vo veci konať.

Sťažovateľ tvrdil, že prípravné konanie, v rámci ktorého došlo aj k vzneseniu obvinenia konkrétnej osobe (23. marca 2007), trvalo takmer 7 rokov. V nadväznosti na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ mal možnosť domáhať sa ochrany základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru podaním sťažnosti ústavnému súdu, a to vo vzťahu k postupu okresného riaditeľstva v relevantnom čase, teda v časovo ohraničenom období (od vznesenia obvinenia konkrétnej osobe), počas ktorého prebiehalo „v jeho veci“ prípravné konanie. Spracovaním a predložením návrhu na podanie obžaloby okresnej prokuratúre okresné riaditeľstvo totiž vykonalo všetky relevantné úkony smerujúce k nastoleniu právnej istoty dotknutých osôb a svoju úlohu v tomto smere splnilo.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je považovaná sťažnosť za zjavne neopodstatnenú vtedy, ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia orgánu verejnej moci v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a vychádzajúc z podstaty a účelu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd sťažnosť posúdil ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju v zmysle ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol (obdobne napr. II. ÚS 24/06, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 300/08, III. ÚS 286/2011).

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa, ktoré v nej nastolil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. októbra 2012